

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Gebri Arabis Chimia

Geber

Lugduni Batavorum, 1668

De natura Saturni. Cap. XI

[urn:nbn:de:bsz:31-95581](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-95581)

dulitate operis, donec per eam principia ipsorum corporum & proprietatem spirituum inveniunt, inventionem certam non conjecturali, quam tradimus in hoc nostro volumine sufficienter ad artis exigentiam.

De natura Saturni.

CAP. XI.

Restat nos igitur de Saturno descriptionem ponere: & dicimus, quod non diversificatur illius essentia & natura à Jove, nisi quia immundiores habet substantiam à duabus substantiis grossioribus commixtam, sulphure scilicet & argento vivo. Et quia sulphur in illo comburens, est suæ argenti vivi substantiæ magis adhæsivum quam in Jove, & quod plus habet de substantia sulphuris fixi in sua commixtione quam Jupiter. Horum autem rationes per experientias manifestas adducimus. Quod igitur ipsum sit majoris terreitatis & feculentæ quam Jupiter, manifestatur per visum, & per lavationem ejus cum argento vivo: in hoc, quod plus per lavacrum emanat feculentæ terrestris ab eo quam à Jove. Item quia primum gradum calcinationis suscipit facilius quam Jupiter; quod est signum multæ terreitatis in eo. Nam corpora pluris terreitatis, facilius invenimus calcinationis, & terreitatis

G

tis

tis paucæ, difficilioris calcinationis. Et hujus est probatio, difficillima Solis calcinatio completa. Et quia non rectificatur emendaturve ejus sceditas per calcinationis & reductionis reiterationem sicut in Jove : quod est signum majoris sceditatis in principis ejus ex natura sua quam Jovis. Quod vero sulphuris quantitas combustibilis magis sit argenti vivi substantiæ adhæsiva in eo quam in Jove, significatur per hoc, quod non separatur de eo in fumum quantitas notanda, quin sit citrini coloris multæ citrinitatis; cujus signum similiter est, quod in fundo inferiori ex eo remansit; quod signum utiq; est quod in profundo suæ substantiæ in radice creationis multum unitum est. Necessario igitur unitum horum esse signum relinquatur; aut nullius quantitatæ sulphuris combustibilis in eo, aut paucissimæ, aut multum conjunctæ cum sulphure fixo in radice suæ commixtionis. Sed certificati sumus per illius odorem, ipsum alicujus esse quantitatæ & non paucæ; imo multæ: quia non renovetur ab eo odor sulphureitatis in brevi tempore. Ideo consideravimus consideratione vera, qua certi sumus, sulphur illius comburens sulphuri non comburenti & ad naturam fixi approximanti cum sui argenti vivi substantiæ uniformiter esse commixtum & unitum. Ideo cum scandit fumus
ejus,

ejus, necessario cum sulphure non combu-
 rente scandit : de cuius proprietate est ci-
 trinitatem creare. Quod vero major quan-
 titas sulphuris non adurentis sit in ipso
 quam in Jove, à nobis adductum est cum
 veritate : per hoc quod videmus totum co-
 lorem ipsius in citrinum mutari, Jovis ve-
 ro in album in calcibus suis preparatis. Et
 ideo in hoc nobis aperta est via investiga-
 tionis hujus operis per quod in calcinatio-
 ne mutatur Jupiter facilius in durum
 quam Saturnus : non autem in tardatione
 liquefactionis velocius mutatur Jupiter
 quam Saturnus. Et illud ideo, quoniam
 causam duricie plus Saturnus quam Ju-
 piter possidet. Causa vero velocis liquefa-
 ctionis est duplex ; argentum vivum scilli-
 cet, & sulphur non fixum : quorum alte-
 rum ad fusionis perfectionem sufficit in
 unoquoque gradu cum ignitione certa, &
 etiam sine ignitione, scilicet argentum vi-
 vum. Quia igitur in Jove est multa argen-
 ti vivi quantitas non bene fixi, remanet in
 illo multa liquefactionis velocitas, & non
 removetur ab illo faciliter. Causa vero
 molliciei similiter est duplex ; argentum
 scilicet vivum non fixum, & sulphur com-
 bustibile. Quia igitur removetur sulphuris
 superfluitas combustiva ex Jove facilius
 quam ex Saturno, ideo ex eo altera causa-
 rum molliciei remota, necesse est illud in-
 durari

durari celerius. Saturnus verò utrasque molliciei causas fortiter habet conjunctas, ideòque non facilè induratur. Est tamen diversitas in mollicie per argentum vivum, & mollicie per sulphur combustibile. Quoniam mollicies causata per sulphur combustibile est frangibilis vel cessiva: mollicies verò per argentum vivum non fixum causata, extensiva est. Et hoc necessario probatur per hoc quod videmus corpora multæ quantitatis argenti vivi, multæ extensionis esse: corpora verò pauci, paucæ. Quare Jupiter facilius & subtilius extenditur quàm Saturnus: Saturnus facilius quàm Venus: Venus quàm Mars: Luna subtilius quàm Jupiter: Sol verò quàm Luna subtilius. Patet igitur quod causa indurationis est argentum vivum fixum, & sulphur fixum. Causa verò molliciei est oppositum. Causa verò fusionis est duplex; scilicet sulphur non fixum & argentum vivum cujuscunque generis. Sed sulphur non fixum necessario est causa fusionis sine ignitione. Et manifestè vides hujus rei experientiam per projectionem arsenici super corpora difficilis fusionis. Facit enim ea facilis fusionis, & sine ignitione. Causa verò fusionis facilis est similiter argentum vivum non fixum. Causa verò fusionis cum ignitione est argentum vivum fixum. Sed causa impediementi fusionis cujuscunque

que est sulphur fixum. Per hoc itaq; maximum poteris elicere secretum : Quoniam cum plurimæ argenti vivi quantitatis corpora maximè sint perfectionis inventa ; pluris igitur quantitatis argenti vivi corpora à perfectione diminuta, magis perfectioni approximare necesse est. Itaque & multæ sulphureitatis corpora, plurimæ corruptionis esse contingit. Quamobrem igitur ex jam dictis patet Jovem maximè perfecto approximare ; cum perfectionis, scilicet argenti vivi plus participet. Saturnum verò minus : minus verò adhuc Venere : minimè verò Martem, quantum ex causa perfectionis dependet. Aliter autem cum medicina perficiente, & defectum supplente, & ad profundum corporis attenuante, & fuscèdinem & turpitudinem illorum palliante & temperante, & fulgorem adducente, se corpora imperfecta habere contingit. Ex hac enim maximè perfectibilis Venus exiit : minus verò Mars : adhuc minus Jupiter : minimè verò Saturnus. Ex his igitur repertum est laboris investigatione veridica, ex corporum diversitate diversas inveniri cum præparatione medicinas. Alia enim medicina eget durum ignibile : alia verò molle & non ignibile corpus. Hoc quidem mollificante & ad profundum attenuante : illud verò indurante, & ad profundum inspissante, &

fusionem cum ignitione adducente. Ex his igitur nos expedit ad medicinas transire, cum manifestis experientiis diversarum ponentibus nobis medicinarum causas inventionis; & quid diminutum relinquamus; & quid ad complementum deducant.

De Medicinis in genere.

CAP. XII.

Probavimus igitur ex meis sermonibus spiritus corporibus magis assimilari & uniri, per hoc quod videmus eos magis corporibus amabilia quam aliqua alia in natura. Per hoc enim adductum est nobis inventione veridica hos spiritus esse corporum alterationis medicinam veram. Ideoque omni quo potuimus ingeniorum modo, nos ipsos exercuimus; ut per illos imperfectorum unumquodque corporum, mutatione firma & vera, in perfectum lunare & solare transformemus corpus. Quamobrem ex jam dictis spiritibus medicinam diversam ex diversa alterandorum intentione, creari necesse accidit. Cum sint igitur duplicis generis alterabilia; scilicet, argentum vivum perfectione coagulabile, & a perfectione diminuta corpora, & hæc quidem multiplicia. Alia quidem dura ignibilia: alia vero mollia non ignibilia. Dura quidem ignibilia, ut Mars & Venus mollia